



## Fylkesmannen i Innlandet

### Svar på høring- forslag til ny på barnevernslov

Fylkesmannen i Innlandet viser til høringsbrev fra Barne- og familiedepartementet om forslag til ny barnevernslov.

Strukturen på den nye loven gjør den mer oversiktlig, språket er gjort tydeligere og prinsippet om barnets beste mer gjennomgående. At gjeldende rett og flere forskrifter inntas i og tydeliggjøres i lovteksten, utgjør også en forbedring.

Fylkesmannen i Innlandet ønsker å gi innspill til enkelte av endringsforslagene:

#### *§ 1-6 Krav om forsvarlighet*

Fylkesmannen støtter at tydeliggjøringen av at forsvarlighetskravet også gjelder barnevernets saksbehandling. Dette vil understøtte vårt tilsyn. Innholdet i forsvarlighetskravet er imidlertid ikke nærmere presisert. Vår opplevelse er at kravet kan oppleves som uklart, og vil anbefale en kort beskrivelse i selve lovteksten.

#### *§ 3-6 Hjelpetiltak til ungdom over 18 år*

Departementets forslag om å innføre en egen bestemmelse om ettervern og utvide aldersgrensen for tiltak fra 23 til 25 år, støttes. Dette er uten tvil en sårbar gruppe unge voksne, som har forsterket behov for oppfølging utover 18 år. Erfaringer fra tilsynssaker og landsomfattende tilsyn i år er at det foreligger mangler fra kommunenes side når det gjelder samarbeid med andre instanser om oppfølging av og tiltak til denne gruppen. Fylkesmannen anbefaler derfor at det i tillegg utarbeides klare retningslinjer for arbeid med ettervern.

#### *§ 7-2 Fylkesnemndas vedtak om samvær og § 7-3 Barnevernstjenestens plan for gjennomføring av samvær og kontakt*

Forslaget om presisering av at Fylkesnemndas vedtak om samvær skal omfatte søsken og ha grunnlag i individuelle behov hos barnet, støttes.

Departementet foreslår videre krav til at barnevernstjenesten utarbeider en plan for samvær og kontakt, basert på Fylkesnemndas vedtak. Fylkesmannen mener dette er et viktig tillegg i loven. Vi mottar forholdsvis mange henvendelser fra sakens parter om barneverntjenestens organisering av samvær, om retten til å gjøre endringer i hvordan ordningen praktisk skal utføres. Fylkesmannen vil tro at en presisering av dette vil kunne forebygge uro og uklarheter.

#### *§ 10-2 Barns rettigheter i institusjon*

Fylkesmannen støtter at sentrale deler av rettighetsforskriften inntas i loven, herunder om omsorgsansvaret og bruk av tvang. Våre landsomfattende tilsyn fra 2018 viser uklarheter rundt praktisering av forskriften og hva som ligger i omsorgsansvaret. Hvor langt institusjonen kan gå i å begrense barnets frihet for å ivareta omsorgsansvaret for den enkelte, er en stadig utfordring for institusjonen å vurdere. Vi finner ofte at dette er mangelfullt beskrevet og vurdert i barnets plan for oppholdet på institusjonen. Kravet til hva slike planer for opphold på barneverninstitusjon skal inneholde, er ikke konkret beskrevet i forskrifter. Fylkesmannen vil derfor anbefale at det i tillegg inntas at i loven at det skal være en plan som beskriver og inneholder vurdering av hvilket behov for omsorg og beskyttelse det enkelte barn skal ha, i tråd med formålet med oppholdet. Det bør også inntas et krav til at planen skal evalueres jevnlig, i samarbeid med barnet.

#### *§ 12-4 Krav til dokumentasjon av barns medvirkning og barnets beste*

Fylkesmannen merker seg at det ikke foreligger forslag om journalplikt for barneverntjenesten, tilsvarende den som gjelder for helsetjenesten. I forbindelse med tilsyn opplever Fylkesmannen store variabler når det gjelder dokumentasjon på oppfølging av det enkelte barn. Vi får også henvendelser fra barn og foreldre som opplever at saken er mangelfullt eller feilaktig dokumentert fra barneverntjenestens side. Fylkesmannen vil derfor anbefale en dokumentasjonsplikt i form av krav til journal for det enkelte barn, og vil mene at dette kan sikre større likhet og etterprøvbarehet av barnet rett til tiltak og oppfølging fra barnevernet.

#### *§ 15-1 kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt*

Forslaget om at kommunen som sådan får ansvar for forebygging av omsorgssvikt, støttes. Det er riktig og viktig at kommunen tar helhetlig ansvar for og har eierskap til forebyggingstiltak for barn. Fylkesmannen har imidlertid noen erfaringer fra da ansvaret for tilsyn i fosterhjem ble overført til kommunen, og frykter at dette ikke blir tydelig nok for kommunens ledelse dersom det kun inntas i barnevernloven. Da vil det være en risiko for at ansvaret faktisk legges til barnevernstjenesten. Fylkesmannen vil derfor anbefale at kommunes plikt sikres ved at ansvaret for forebygging også inntas i kommuneloven, og eventuelt andre særlover i tillegg.

#### *§ 15-3 Barnevernstjenestens organisering og oppgaver*

Fylkesmannen merker seg forslag om at barnevernleders ansvar for oppgavene etter barnevernloven ikke videreføres, og at dette innebærer at kommunens politiske og administrative ledelse vil kunne begrense barnevernleders faglige ansvar og kompetanse. Det støttes at kommuneledelsen får et tydelig ansvar for barneverntjenesten, men det ses på med bekymring dersom dette skal innebære overstyring av barneverntjenestens vurderinger i enkeltsaker. Å avgjøre hva som er til det enkelte barns beste, bør fortsatt ligge til de med faglig kompetanse. Fylkesmannen vil anbefale at dette fortsatt sikres, ved nyansering i loven.

Det støttes videre med tyngde at kravet til tilgjengelighet og akuttberedskap for barnevernet her inntas i loven.

#### *Til § 16-7 Fylkesmannens ansvar og oppgaver*

Fylkesmannen støtter at bestemmelsen inneholder en tydelig oversikt over sentrale oppgaver som er tillagt Fylkesmannen. Vi opplever imidlertid at det kan være utfordrende for publikum å skille mellom Fylkesmannens tilsynsansvar overfor kommunene når de henvender seg om enkeltsaker, og Fylkesmannens ansvar for å behandle klager på enkeltvedtak. En kort utdyping av innholdet i det generelle tilsynsansvaret anbefales derfor.